

Nog éénmaal: de bestaande kernenergie-centrales

De FNV en de Bezzinningsgroep Energiebeleid (BGE) vroegen de Stuurgroep Maatschappelijke Discussie Energie (MDE) met klem een zitting te organiseren over de argumenten en vooronderstellingen zoals die door de Commissie Bestaande Kerncentrales worden gehanteerd. Aan de orde zouden moeten komen: de noodzaak om met vervangend vermogen te rekenen; de technisch-economische uitgangspunten; het toekomstig prijspad van de vervangende brandstof; en de toekomstige opties. Vooral het feit dat een prijskaartje van ongeveer f. 5 mrd. aan het sluiten van de bestaande centrales was gehangen vond ongeloof bij de appellanten.

Op 20 mei vond de openbare zitting plaats. FNV en BGE kwamen met 18 uitgesplitste stellingen en drie panelleden. Twee leden van de Teldersstichting hadden daar 9 stellingen bij mogen schrijven en professor W. van Gool nog eens 7, terwijl voor het verdere evenwicht een vertegenwoordiger van de Arnhemse Instellingen aanwezig was. Samen met vier Stuurgroepvertegenwoordigers, de voorzitter en de secretaris van de inmiddels ontbonden Commissie Bestaande Kernenergiecentrales vormden zij het 13-koppig panel. In de zaal zaten 24 man, waaronder 8 man van de zijde van de Stuurgroep.

In de eerste ronde werd men het eens dat vervangingsinvestering deel moet zijn van de bedrijfseconomische afweging. De vervanging kan een kolencentrale zijn, maar ook een windcentrale of warmte-krachtinstallaties betreffen. Het feit dat de vervangende installatie niet direct ter beschikking kan of zelfs behoeft te zijn, maakt verschil voor de „cash flow” maar niet voor de economische afweging. Alhoewel voor de verschillende alternatieven door de FNV noch door de BGE investeringsbedragen konden worden genoemd, was men het erover eens dat deze minstens in de orde van grootte van die voor een vervangende kolencentrale zouden liggen. Het rapport, dat daar ook van uitging omdat dit expliciet door de regering was opgedragen, kon in deze dus worden gevolgd.

W. J. Beck

Van de technisch-economische uitgangspunten van het rapport stonden de volgende ter discussie. De beschikbaarheid van de bestaande reactoren, in het rapport — met redenen omkleed — vastgesteld op 80% tot 1993 en 65 à 80% daarna, kon volgens alle partijen op minimaal 65% voor de gehele levensduur worden gesteld. Een technische levensduur voor de centrales van minimaal 25 jaar vond iedereen aanvaardbaar, waar het rapport uitging van het ontwerpgegeven van 30 jaar. De splitsstofkosten, gerekend van het uraanerts tot en met de opwerking van de gebruikte brandstof, werd door de BGE zonder veel argumentatie 1,5 maal hoger gesteld dan het uit onderzoek gerapporteerde bedrag in het rapport (f. 8.200 per kg in plaats van f. 5.808 per kg). Datzelfde, maar nog extremer, overkwam de opbergkosten van het radioactieve afval (KSA, HAVA en MAVVA): f. 4.500 per kg tegenover f. 1.170 per kg. Verder was er eenstemmigheid.

Ten aanzien van het toekomstige prijspad bleek voor olie door allen te worden aanvaard wat ook in het rapport van de Commissie Bestaande Kernenergiecentrales en in de scenarios van de MDE is aangenomen. Voor kolen echter bleek alléén overeenstemming te bestaan over de trend, dus volgens het rapport, maar niet over het startpunt (f. 110 per ton in 1980 versus f. 220 per ton in het rapport, in 1982).

Tijdens de zitting nog werd berekend wat dit alles nu betekent voor het nationale offer dat met het sluiten van de bestaande centrales zou samenhangen. Bij de hoge kolenprijs berekent het rapport een offer van f. 6,2 mrd. (80%) dan wel f. 5,5 mrd. (80/65%). Met de door FNV en BGE genoemde technisch-economische parameters zou dit overeenkomen met f. 2,5 mrd. Bij de lage kolenprijs zijn deze bedragen respectievelijk f. 4,8 mrd. (rapport: 80%), f. 4,3 mrd. (rapport: 80/65%) en f. 1,7 mrd. (FNV/BGE).

In deze bedragen is niet gerekend met de opbrengsten die voortkomen uit de verkopen van plutonium en uranium door het opwerkingsbedrijf. Ook is niet gecorrigeerd

voor de terechte kritiek op het rapport inzake de jaarlijkse stijging van 20% in de overige kosten (reparaties enz.). Immers, vele uitgaven in deze categorie over de laatste jaren waren éénmalig ten gevolge van verzwaarde eisen en de looninflatie neemt af.

De conclusie is dan ook dat voor- en tegenstanders het eens zijn over een nationaal offer bij sluiten tussen de f. 2 en f. 7 mrd., zeg ongeveer f. 5 mrd. met een discussieruimte, indien men zich zeer rekkelijk ten aanzien van een onzekere toekomst opstelt, van f. 2 à 3 mrd.

Ik meen dat bestuurders hierna geen behoefte meer zouden moeten uitspreken naar nog meer berekeningen. Het wordt nu tijd een uitspraak te doen die ons land een duidelijk energiebeleid geeft. Het oordeel over de noodzaak van diversificatie, de door de samenleving toegelaten ruimte om zo te ondernemen dat we zo goed mogelijk kostenefficiënt blijven en een visie op de risico's indien we alle expertise op kernenergiegebied zouden verliezen vragen om een politieke stellingname. MDE en nog meer commissies kunnen, na alles wat inmiddels reeds is gebeurd, niet veel meer daartoe bijdragen.